

Otázka: Dógenés ze Sinopé

Předmět: Filosofie

Přidal(a): FunGirl

Dógenés ze Sinopé, též Diogenes, Diogénes

- 404 př.n.l. – 322 př.n.l
- Dógenés byl filosof, nejradikálnější představitel *kynismu*. Také je nejznámějším mluvčím společensko-kritické filosofie
- V mládí byl s otcem obviněn z panělení peněz, načež byli oba ze Sinopé vyhoštěni. Není jisté, že se podílel, ale pokud ano, je možné, že celý svůj zbytek života pokal sám sebe.
- Ve vyhnanství odešel do Athén, kde se stal posluchačem Antithena, zakladatele kynické školy. Dógenés to ovšem zahnal do extrémů, řídil se tím i ve svém dalším životě, stalo se to jeho osobní filosofií.
- Nakonec se stal hlavním hlasatelem kynismu. Opoprhoval vším majetkem, měl pouze vydlabanou misku. Ale i tu pohoršeně odhodil, když viděl psa pít z louže bez ní. Bydlel v psí boudě nebo v sudu. Měl přezdívku “Pes”.[\[a\]](#)
- Byl to také současník Alexandra Velikého. Z jejich setkání pochází několik slavných výroků. Když se Alexandr představil jako: “Alexandr, velký král,” Dógenés mu odpověděl: “Já jsem Diogénes, pes”. Alexandr byl mile překvapen Dógenovým výrokem a zeptal se, co by si přál, Dógenés řekl: “Ustup mi ze slunce.”[\[2\]](#)
- Na konci svého života se nechal prodat jako pán, muž, který umí řídit ostatní. Koupil ho kupec a do konce svého života vyučoval jeho děti skromnosti.

Kynismus

- Pro úplnost sem uvádím celý filosofický směr, protože bez něj se Dógenův život stěží pochopitelný.
- Zakladatelem je Antisthen. Dógena nejdříve odháněl holí, ale poté se z nich stali přátelé, Dógenés byl dokonce u jeho smrtelné postele.
- Kynismus je etický směr, který si zakládá na duševní ctnosti. Ctnost je podle nich to, co je dotyčný "JÁ", na materiálních potřebách nezáleží.
- Kynisté proto neměli žádné zaměstnání a byli chudí. Byli lhostejní i v jiných hodnotách – celkově opovrhovali světským životem tehdejší doby, jako je například umění, věda, stát, zákony. Také mají v oblibě přirovnání.
- Kynisté byli "starověcí hippies,"[3] nosili zásadně dlouhý vous, sukovici (=vycházkovou hůl), špinavý plášť a mošnu (=brašnu).

Zajímavost:

- Jan Ámos Komenský napsal o Dógenovi divadelní hru s názvem Vzkříšení kynika Diogena (Diogenes cynicus redivivus)[4]

Zdroje

- Průvodce dějinami evropského myšlení. Praha: Panorama, 1985.
- Encyklopedie Antiky. Praha: Academia, 1973
- Malé dějiny filozofie. 3. vyd. Praha: Zvon, 1993. ISBN 80-7113-058-3

[1] Pes se latinsky řekne Kyón. Je tedy možné, že jméno filosofie – kynismus, je právě odvozeno od tohoto slova. STÖRIG, Hans Joachim. Malé dějiny filozofie. 3. vyd. Praha: Zvon, 1993. ISBN 80-7113-058-3. [Viz. str. 139, Sokratovské školy]

[2] Dógenés ze Sinópy. Encyklopedie Antiky. Praha: Academia, 1973, s. 147

[3] Řecké filosofické postupy. Průvodce dějinami evropského myšlení. Praha: Panorama, 1985, s. 71.

[4] Jan Amos Komenský: Diogenes znovu naživu: Rozhlasové jeviště. <https://vltava.rozhlas.cz/> [online]. 31. březen 2012 [cit. 2020-09-30]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/jan-amos-komensky-diogenes-znovu-nazivu-5049393>